

have ogsaa andre Brandkasser, som ere meget liberale, men jeg har haft med den at gøre, og den har vist sig meget nem at komme til Rette med. Dernæst var der den anden Form for Anvendelsen, at en Del af Assurancesummen ved et muligt Salg af Parceller ligefrem kunde fordeles paa dem, en Ting, som jeg ogsaa har prøvet, kan lade sig gøre. Jeg tror derfor, at med en meget lille Reduktion, saa lille, at det slet ikke er værd at regne den med, kan man opføre disse 45,000 Kr. som et virkeligt Aktiv for Statskassen i Øjeblikket. Jeg regner dernæst Løsøre-assurancen, et realisabelt Beløb, naar man udstykker en Ejendom, til kun 10,000 Kr. Det kan svæve noget frem og tilbage, men det er jo ikke afgørende. Dernæst regner jeg nuværende Bygninger med saakaldte Rudera paa Brandpladsen meget lavt — jeg har stadig søgt at holde mig paa den sikre Side — til 15,000 Kr. Paa en Herregaard, vil man vistnok indrømme, skal der ikke ret mange Bygningsmaterialer til, for at deres Værdi kunne udgøre 15,000 Kr. Der er ikke Tale om at regne det som Handelsværdi, men som virkelig realisabel Værdi, rent kurant, som det staar. Dernæst har jeg regnet Værdien af den Besætning, som er paa Ejendommen, og jeg tror, at jeg har regnet ret forsigtigt. Der findes, saa vidt jeg ved, 28 Heste, som jeg har regnet ret lavt til 300 Kr. Stykket, og noget over 150 Køer, som jeg har regnet til 150 Kr. Stykket — det er altsammen smaa Tal. Svinene anslaar jeg til ca. 4,000 Kr., Maskiner og Avlsredskaber til 10,000 Kr. Jeg er ret sikker paa, at det ved nærmere Undersøgelse vil vise sig, at jeg i alt Fald har været nogenlunde forsigtig, og at det ikke er fingerede Værdier, som kunne smutte væk mellem Hænderne paa os. Jeg tror næsten, at jeg tør sige, at jeg privat vilde tage Ejendommen til min egen Kalkule og endda mene at gøre en god Forretning. Alle disse realisable Værdier tilsammenlagte bliver 115,000 Kr. Trækker jeg dem fra den kapitaliserede Værdi 225,000 Kr., faar jeg tilbage som staaende i Jorden en Værdi af 110,000 Kr. Regner jeg saa, at der er 550 Tdr. Land, bliver det akkurat 200 Kr. pr. Td. Land. Jeg gaar altsaa ud fra, at naar Staten har realiseret de andre Ting, som jeg her har nævnt og har realiseret Jorden til 200 Kr. pr. Td. Land, er den sluppet ud af den Forretning og er færdig dermed. Nu er der ingen Tvivl om, at vi i og for sig ville betragte det som en Vinding, hvis vi

kunde sige, at nu vare vi rent færdige med Nordruplund, nu snakkede vi aldrig mere om den, nu var den ude af Regnskabet, vi havde dækket os, men efter den Opstilling, som jeg har foretaget, og hvor jeg følger mig overbevist om, at jeg har holdt mig paa den sikre Side, er der ikke Tvivl om, at man kan gøre et af to eller noget af begge: Enten kan Statskassen tjene en ikke saa lille Sum, eller den kan gøre en god Gerning mod nogle Mennesker. Halverer man det saa og lader paa den ene Side Statskassen tjene noget og sælger paa den anden Side paa billige Betingelser, vilde man til to Sider gøre en god Gerning. Jeg udgiver naturligvis ikke mine Tal for fuldt rigtige, men de komme dog alligevel Virkeligheden saa nær, at man vil være paa den absolut sikre Side, naar man sætter al Kraft ind paa at gøre denne Forretning.

Den ærede Minister sagde, at Jorden var bleven lastet, og derfor var det maaske ikke muligt at gøre disse Forretninger. Nej, det er den egentlig ikke bleven, men naar man skal til at gøre en Forretning, maa man dog hellere begynde med at sige Sandheden. Det er blevet sagt, at man er begyndt med at udstykke daarlig Jord, og at man nu atter udstykker daarlig Jord, men der er dog ogsaa nogen god Jord, og det er ingen Skade til, at denne Sandhed kommer frem. Hvis man lægger sin Plan efter Sandhed og Virkelighed, kan man ogsaa vente, at Publikum vil laane villigt Øre, og saa er Forretningen sikker nok. Ligesaa er det blevet sagt, at Kommunen har haft Betænkeligheder ved en forceret Udstykning. Ja, det er rigtigt, men det er ud fra den Betragtning, at der bliver disse mange smaa Huslodder. Det er selvfølgelig, at Kommunen maa være den første til at varetage, at man ikke foretager ufornuftige Transaktioner af den Art, som for Resten til Dels maaske de, som man har gjort og er ved at gøre, ere. Det kan jeg godt forstaa, at Kommunen bliver lidt betænkelig ved og siger: Hør, Folkens, dette her er lidt farligt! Det er det virkelig, men noget helt andet er, at dermed er ikke en virkelig fornuftig og planmæssig Udstykning bragt i nogen Mis-kredit. Den er selvfølgelig i Kommunens Interesse, og der er ogsaa Interesse for den Sag baade i Kommunen og hele den øvrige Omegn. Nu kan man sige: Ja, men Ministeren har tænkt paa at begynde og ogsaa sagt, at han nok vilde gaa noget videre, naar det blot kunde lade sig gøre. Dette at lægge 200 Tdr. Land ud til Græs